

**MATTIAS
EDVARDSSON
VIIMEINEN
PIILO**

Suomentanut Antti Immonen

LIKE

Ruotsinkielinen alkuteos *Gravglänta*

Copyright © Mattias Edvardsson 2024

Published by agreement with First Edition Management

Suomenkielinen laitos ©

Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Helsinki

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-50968-4

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

OSA 1

Toukokuu 1989

Kukkivan pensasaidan vieressä olevasta riipputuolista Lola Falkille avautui esteetön näkymä Grönbyvägenin toisella puolella kohoaville kumpuileville kukkuloille. Pellot viettivät alas-päin vihreän eri sävyissä laaksoon, jossa toukokuinen aurinko hehkui rapsiviljelmissä. Kun näki syvät notkelmat ja korkeat kukkulat, oli helppo ymmärtää, miksi jotkut ihmiset eivät pitäneet tätä eteläistä aluetta ollenkaan osana tasankomaiseksi miellettyä Söderslättiä.

”Äiti! Äiti!” Robin ryntäsi talon nurkan takaa polvet ruohon tahrimina. ”Saammeko pyöräillä metsään?”

Hänen takanaan seisoivat naapurissa asuvat Bernhardssonin pojat lippalakki päässä ja silmät sirrillään.

”En tiedä.” Lola ei pitänyt metsästä. Hän ei myöskään luottanut yhtään Daniel ja Dennis Bernhardssoniin.

”Äiti, ole kiltti”, Robin aneli.

Lolan ei tietenkään olisi pitänyt heijastaa omia pelkojaan Robiniin. Lola ei halunnut olla yksi niistä ikävistä äideistä, jotka hermoilivat kuin kanaemot. Robin oli kuitenkin vasta kahdeksanvuotias.

”Hyvä on”, Lola sanoi hetken tuskailtuaan. ”Mutta syömme illallista kuudelta. Sinun on palattava kotiin siihen mennessä.”

Lola seurasi poikia portille. Talvella metsän ja laakson välinen kapea soratie ruuhkautui autoista heti, kun satoi lunta. Ihmiset parkkeerasivat mitenkuten keskelle ajoväyliä, koska

Gabeljungin paljailla rinteillä oli parhaat pulkkamäet koko Söderslättissä. Kuitenkin tähän aikaan vuodesta tänne ekysi muualta vain hyvin vähän väkeä.

Daniel ja Dennis hyppäsivät nopeasti pyöriensä päälle ja lähitivät polkemaan mäkeä ylös. Robinin pyörä horjahteli ja hän joutui ponnistelemaan, ettei jäisi liian kauas jälkeen muista.

Kolme vuotta sitten Lola ei edes tiennyt, että tällainen paikka oli olemassa. Vaikka hän oli varttunut Malmössä, vain kolmenkymmenen kilometrin ja puolen tunnin automatkan päässä täältä, niin muutettuaan Robinin kanssa Skånen maaseudulle Tonyn luokse hän oli tuntenut astuvansa aivan uuteen maailmaan.

Aluksi Lola oli ollut riemuissaan siitä, että Bernhardssonin pojat asuivat naapuritalossa. Daniel oli samanikäinen kuin Robin ja Dennis kaksi vuotta nuorempi. Nyt Lola kuitenkin toivoi usein, että täällä olisi muitakin lapsia.

Hän jäi seisomaan tuoksuvien mustaseljan ja karhunlaukan viereen, kun nuo kolme poikaa polkivat pyörillään soratietä pitkin mäkeä ylös. Heidän edessään puiden latvojen päällä aukeni syvänsininen, ääretön taivas. Taivasta vasten kohoava metsä näytti ulottuvan loputtomiin. Lola tiesi, että sen uumenissa piileskeli eläimiä: metsäkauriita, märeitä ja ärhäköitä villisikoja. Viime talvena Tony oli nähnyt maakotkankin liitelevän kosteikon yllä. Hän kuitenkin muistutti aina, että eläimet eivät olleet se, mitä piti pelätä.

2

Vajaan tunnin kuluttua Lola nousi riipputuolista ja tepasteli ruohikolla paljain jaloin punaisiksi lakattuine varpaankynsineen, vaikka ruoho hieman kutitti ja pistelikin. Puutarhan perukoilla seisoi lappuhaalareissaan ja puukengissään Tony, jonka niska oli märkä hiestä.

”Katso, äiti”, sanoi Filip, joka oli kiivennyt puujakkaralle isänsä viereen. ”Minä maalaan.”

Kolmevuotias kastoi pensselinsä nopeasti muoviampäriissä niin, että maali roiskahti. Sitten hän siveli pensselillään Tonyn rakentaman kanalan seinää ylös ja alas.

”Pärjääät tosi hyvin”, Lola kehaisi. Hän nousi varpailleen suudellakseen Tonya. ”Sinä myös, kultaseni.”

Kanat kaakattivat Lolan jalkojen ympärillä, ja hän tunsyi sydämessään lämpimän ailahduksen.

”Missä Robin on?” Tony kysyi. ”Poika on taas unohtanut siivota häkit.”

Kanalan siivous kuului Robinille. Tonyn mielestä oli tärkeää, että lapsetkin ottivat vastuuta ja auttoivat.

”Hän on metsässä Danielin ja Dennisin kanssa”, Lola vastasi. ”Mutta palaa kyllä pian kotiin syömään.”

”Milloin saadaan illallista?” Tony kysyi.

”Kuudelta, kuten tavallisesti.”

Tonym kanssa Lola oli oppinut, että rutiinit olivat tärkeitä. Tony ei ollut hauskaa seuraa, ellei saanut syödä, nukkua tai tyydyttää muita tarpeitaan tiettyinä aikoina.

”Alankin heti laittaa ruokaa.”

”Minä autan sinua, äiti”, Filip sanoi ja kapusi alas jakkaralta.

Lola silitti pojan hiuksia. Filip oli varmaankin perinyt tuuhean kuontalonsa Tonylta. Robinin ohuet hiukset Lolan oli tarvinnut leikata ensimmäisen kerran vasta kun Robin oli ollut jo yli kolmevuotias.

Keittiössä Lola leikkasi limpun paksuiksi viipaleiksi, juuri sellaisiksi, joista Tony piti, ja Filip sai auttaa levittämään kinkkuvoileipien päälle sinappia. Aina välillä Lola vilkaisi roomalaisin numeroin varustettua seinäkelloa.

Kun minuuttiviisari osoitti tarkalleen ylöspäin ja kello tuli tasan kuusi, hän kiirehti kattamaan viimeisenkin astian pöydälle. Hän ei kaatanut vielä kahvia kuppeihin, koska Tony halusi sen kiehuvan kuumana.

”Missä isi on?” Filip uteli, kun Lola auttoi häntä tuoliin. ”Ja Lobin?”

”He tulevat ihan kohta”, Lola sanoi ja sitaisi ruokalapun Filipin kaulaan.

Seuraavan kerran, kun Lola vilkaisi kelloa, se oli jo viisi minuuttia yli kuusi. Tämä ei ollut ollenkaan Tonyyn tapaista.

”Odotahan hetki”, hän esteli Filipiä, joka kurotti kättään kohti voileipää. ”Et voi aloittaa vielä. Syömme yhdessä.”

Senkin asian Tony oli opettanut hänelle: oli tärkeää tehdä asioita yhdessä, kuin oikeassa perheessä ainakin.

Kun kello oli kymmenen yli kuusi, eivätkä Tony ja Robin olleet vielääkään tulleet sisälle, Lola ei enää kestänyt epävarmuutta. Hän nosti Filipin tuolilta ja käski tämän laittaa kengät jalkaan.

”Minulla on nälkä”, Filip ihmetteli silmät suurina.

”Tiedän kyllä, kulta. Syömme pian.”

Hänen sydämensä läpähti levottomana, kun hän avasi pihaportin ja päästi Filipin kulkemaan siitä edellään ulos.

Naapuripellolla leikkuupuimurin takaa leijaili taivaalle olkipilvi. Kapea soratie kiemurteli ylös mäkeä, jossa metsän yllä väijyi jo pimeys. Noin viidenkymmenen metrin päässä rinteessä Tony juoksi päätä pahkaa heitä kohti kädessään vasara ja silmissään pelokas katse. Robinia ei näkynyt missään.

3

Hengästyneenä ja kauhuissaan Lola juoksi soratietä pitkin niittyjen ja laitumien ohi. Hämärä laskeutui hitaasti koko kukkulan ympärille. Ylhäällä mäen päällä kohosivat synkkinä pyökien suorat rungot.

”Leif ja hänen miehensä etsivät Robinia metsästä”, Tony sanoi ja nosti Filipin syliinsä. ”Hän on kadonnut.”

”Miten niin *kadonnut*? Miten hän voi olla kadonnut?”

Lola kiihdytti vauhtia. Hänen sydämensä löi tyhjää, ja se näkyi hänen silmistään.

”He leikkivät piilosta”, Tony kertoi.

”Minun ei olisi pitänyt päästää heitä metsään!”

Tony piti Lolaa höpsönä. Tony oli itse käytännöllisesti katsoen kasvanut metsässä eikä pelännyt lainkaan eläimiä tai pimeyttä.

”Ei hätää, kulta. Hän on varmaankin vain löytänyt todella hyvän piilopaikan”, Tony yritti vielä rauhoitella.

Kukkulan harjanteella olevalla aukiolla lojui Robinin pyörä maassa, ja vähän matkan päässä siitä polulla, tuuheiden puunlatvojen alla, seisoivat heidän naapurinsa Leif Bernhardsson, joka piti molempia poikiaan kiinni kädestä.

”Mitä on tapahtunut?” Lola kysyi. ”Missä Robin on?”

Daniel ja Dennis tuijottivat maahan. Oli tietenkin typerää syyttää poikaraasuja, mutta Lola ei kyennyt pidättelemään itseään. Hän oli jo pitkään paheksunut Bernhardssonin veljeksiä,

ja nyt, jouduttuaan hyytävän paniikin valtaan, hän menetti kaiken itsehillintänsä.

”Minun piti laskea sataan”, sanoi veljeksistä nuorempi, Dennis. ”Ja löysin sen jälkeen Danielin, mutta Robin on kadonnut.”

”Hän on kaiketi piiloutunut jonnekin, minne pojat eivät saisi mennä”, Leif arveli.

Totta kai hän halusi esittää, että kaikki oli Robinin omaa syytä. Metsässä oli paikkoja, joissa maa oli soista ja puusto erityisen sankkaa. Pojat tiesivät tarkalleen, minne heillä oli lupa mennä ja minne ei.

”Me kutsuimme häntä, mutta hän ei siltikään tullut”, Dennis sanoi. ”Lopulta juoksimme kotiin ja haimme isän.”

Tony ojensi kättään kohti Lolaa. ”Kulta...”

Lola kuitenkin huiskaisi Tonyn käden pois. Vaikka hän yritti hengittää rauhallisesti, hänen oli mahdotonta saada laskemaan sykettä, joka lähenteli varmasti sataaviittäkymmentä. Hän käveli täyttä höyryä eteenpäin pitkin polkua, joka kiemurteli tasaisten puunrunkojen välissä ja jota reunustivat suot ja sammalkuopat, sameat vesilammikot ja sohjoiset kosteikkoalueet.

”Robin! Robin!” Lolan huuto kumpusi syvältä hänen vatsan pohjastaan saakka. Hän yritti ajatella loogisesti ja nähdä sisäisellä taivaallaan tunteidensa vain purjehtivan ohitse, mutta suuret tummat pilvet synkensivät sen mielikuvan nopeasti.

”Lobin!” Filipkin kiljaisi.

Daniel ja Dennis pysähtyivät rinteeseen, jossa polku päättyi ja josta alkoi suuri limanvihreä suo.

”Missä näitte hänet viimeksi?” Lola kysyi.

Tämä ei ollut ensimmäinen kerta, kun Bernhardssonin veljekset olivat jättäneet Robinin yksin metsään. Viime talvena poika oli tullut kotiin kyneleet silmissä riideltään veljesten kanssa jostain aivan tyhjänpäiväisestä asiasta. Daniel ja Dennis

olivat hylänneet Robinin oman onnensa nojaan syvälle metsään, ja tämä oli hädin tuskin löytänyt kotiin.

”Dennis seisoj tuolla ylhäällä puun luona laskemassa”, Daniel sanoi ja osoitti sormellaan nyt taaksepäin polulle. ”Robin juoksi tännepäin. Minä juoksin toiseen suuntaan.”

”Tule”, Tony sanoi ja lähti kantamaan Filipiä rinnettä alas siihen suuntaan, minne Robin oli juossut.

Lola katseli ympärilleen sileiden pyökinrunkojen muodostamassa hiljaisessa katedraalissa, jossa oli jo alkanut hämärtää. Pian pimeys sulkisi koko metsän syliinsä.

Lolan kompuroidessa rinnettä alas hänen kenkiensä ympärillä roiskui vettä. Jalat mossahtelivat suossa. Lola huusi Tonylle, että tämä odottaisi, kääntyi ympäri ja huomasi, että Leif ja hänen poikansa olivat jääneet polulle.

”Anders ja Stefan ovat myös täällä”, Leif ilmoitti.

Miehet olivat naapureita tien toiselta puolelta. Lola pysähtyi ja kuuli heidän huutelevan Robinin nimeä.

”Pitäisikö meidän soittaa poliisille?” Lola puuskahti.

Tony tuijotti häntä. Lola ei muistanut, että olisi nähnyt koskaan aikaisemmin miehen olleen aidosti peloissaan.

”Ei, tuskin se on tarpeen”, Tony sanoi ja jatkoi huuteluaan samalla kun rämpi suon poikki.

Pimeys otti vallan nopeammin kuin Lola oli odottanut. Tummat varjot peittivät jo Bernhardssonien pienen perheen siinä kohdassa, missä he seisoivat polulla. Heidän hahmonsia näyttivät hämärän ylttyessä yhä valjummilta, mutta samaan aikaan sysimustan pimeyden lävisti terävä ja kirkas valokehä.

Leif ei näyttänyt enää entiseltään. Naapuri, joka oli aina ollut väriltään valkea, vaalean hiekanvärinen, loistikin nyt kirkuvan oranssina.

Gunni Hilding veivasi poliisiauton sivuikkunan alas. Auton sisälle oli kulkeutunut savun katkua.

”Olemme pian Norlannissa”, sanoi Jörgensson ja painoi kaa-sua. Hän oli vanhan liiton miehiä, joka uskoi, että Söderslätt päättyi moottoritien 101 kohdalla, eikä hän halunnut jatkaa siitä enää enempää pohjoisen suuntaan.

”Käänny tästä oikealle”, Gunni ohjeisti, kun he lähestyivät Gabeljungin tienhaaraa.

”Kyllä minä tiedän, mistä pitää kääntyä”, Jörgensson murahti ja käänsi ohjauspyörää silmää räpäyttämättä. ”Kävin lapsena täällä laskemassa isossa mäessä pulkalla.”

Kapean soratien ympärillä levittäytyi joka suuntaan peltoja. Rypsiä, vehnää ja sokerijuurikasta. Tuuli oli tyyntynyt, ja kattojen ylle lankesi vain viimeisiä uneliaita auringonsäteitä.

”Alkaa tulla jo pimeää”, Gunni tokaisi ja ajatteli pientä metsään eksynyttä poikaa.

Jörgenssonin katseeseen oli ilmaantunut epävarmuutta. Punakka nelikymppinen kollega osoitti harvoin muita tunteita kuin vihaa ja katkeruutta, mutta Gunni tiesi, että Jörgenssonilla oli itsellään kaksi suunnilleen kadonneen ikäistä poikaa. Se ei voinut olla koskettamatta häntä.

”Olen varma, että hän löytyy pian”, Jörgensson mutisi.

Mäen laella metsässä oli aukio, jolle oli kokoontunut joukko ihmisiä. Taskulamppujen valokeilat välähtelivät puiden lomasta.

Gunni tajusi heti, kuka oli kadonneen pojan äiti. Lola Falk pysytteli väkijoukon laitamilla. Laiha, Gunnin ikäinen nainen, jonka hiukset olivat porkkananväriset ja joka oli vain kevyissä vaatteissa. Lolan kasvoilla oli ilme, jollainen on vain lapsensa menettäneillä äideillä.

”Löydämme kyllä hänet.” Gunni yritti saada katsekon-taktia tuohon levottomaan naiseen, joka pälyili hädissään sinne tänne. ”Pengomme koko metsän, kunnes löydämme poikasi.”

Se oli eräänlaista teatteria. Gunnin piti esittää varmaa ja tukahduttaa kaikki tunteensa. Mutta nyt, kun oli kyse kadonneesta lapsesta, se tuntui lähes mahdottomalta. Hän tunsu kyyneleiden kihoavan silmiinsä, ja hänen piti kääntää kasvonsa pois päin, jotta äiti ei huomaisi.

”Hän pelkää pimeää”, Lola Falk kuiskasi.

Robinin etsijöiden huutoja kuului tasaisen tahtiin puiden joukosta. Sana pojan katoamisesta oli levinnyt nopeasti naapureiden ja tuttavien keskuudessa. Muuten hiljaisessa pyök-kimetsässä kuului varsikenkien ja kumisaappaiden töminä tannerta vasten, ja varjoissa liikkui heijastaviin vaatteisiin pukeutuneita pelastuspalvelun miehiä.

”Miltä Robin näyttää?” Gunni tiedusteli. ”Mitä hänellä on yllään?”

”Hän on vaalea”, Robinin äiti vastasi. ”Noin satakolmekymmentä senttiä pitkä. Hänellä on ruskeat shortsit ja keltainen villapusero.”

Samalla kun Jörgensson jäi aukiolle juttelemaan joidenkin etsintöihin osallistuvien miesten kanssa, Gunni sytytti taskulamppunsa. Kunpa poika ei olisi saanut päähänsä mennä alas suolle. Maasto saattoi olla siellä petollista. Gunni itse oli ker-ran vajonnut siellä suohon vyötäröä myöten.

”Tule”, hän sanoi ja pyysi Lola Falkia näyttämään heille tietä puiden joukossa. ”Voitko näyttää minulle, missä he leikkivät, kun Robin katosi?”

Gunni seurasi Lolan perässä pitkin kapeaa, mutkaista polkua suoraan kohti sysipimeää metsää. Vähitellen pensaat harvenivat, ja rinteen juurella aukeni suuri suo. ”Robinin kaverit sanoivat hänen juosseen tänne alas.”

Gunni tutkaili katseellaan synkeää näkymää. Aavemaisia sumuhöytyjä leijaili pieninä henkäyksinä tyynen lammen yllä. Siellä täällä näkyi sammaloituneita kiviä, ja vääntyneitä oksia kohoili pinnan yläpuolelle kuin mitäkin metsän mörköjä.

Gunni vapisi ja osoitti taskulampulla suoraan Lolaa. Pelko paistoi naisen kasvoilta. Lolan koko olemuksessa oli jotain haurasta, jotain sellaista haavoittuvuutta, mikä kuvasti myös Gunnin omia tunteja.

”Heille ei missään tapauksessa ole annettu lupaa mennä alas suolle. En pidä ollenkaan siitä, että he ylipäättään leikkivät metsässä.” Lola pudisteli päätään. ”Minun olisi pitänyt olla tiukempi.”

”Eihän se sinun vikasi ole”, Gunni rauhoitteli. Hän tunnisti tuon toivottoman tunteen, kun asioiden vakavuuden tajusi liian myöhään.

”Ja on kuitenkin”, Lola vastasi.

Gunni ymmärsi tarkalleen, mitä Lola tarkoitti. Kukapa lapsiamme puolustaisi, elleimme me itse?

”Oletko sinäkin äiti?” Lola kysyi.

Gunni ei pitänyt kysymyksestä. Heti kun muut naiset saavat kuulla, että jollakulla ei ole omia lapsia, heidän käsityksensä tuosta henkilöstä muuttuu. Aivan kuin lapsettoman naisen ymmärryksen ulkopuolelle jäisi ikiajoiksi lukuisia asioita.

”Ei, minulla ei ole lapsia”, Gunni sanoi.

Lola katsoi häntä silmiin. ”No, samantekevää. Olen varma, että ymmärrät joka tapauksessa.”

Gunni vastasi hänen katseeseensa. ”Löydämme kyllä paikaksi”, hän vakuutti.

Maasto tuntui höttöiseltä hänen kenkiensä alla, ja kosteus hiipi sisään hänen housujensa lahkeista, kun hän tarpoi alas suolle ja pysähtyi keskelle notkelmaa, jota ympäröivät metsän tiheet seinämät. Taskulamppujen valokeilat heiluivat puiden väleissä, ja Robinia huikkailtiin edelleen.

Gunni liikkui hitaasti eteenpäin ja tutki kasvillisuutta taskulamppunsa valolla kuin sokea kepillään. Hän kuuli aivan takanaan Lolan puuskuttavan hengityksen.

”Robin!” huusivat etsijät yhteen ääneen.

Gunni nosti päätään ja katsoi metsään päin, jolloin hän kompastui ruohomättääseen. Hän horjahti ja oli vähällä kaatua, mutta onnistui pitämään tasapainonsa. Taskulampun valokeila osui suolla kaukana näkyvään aukeaan kohtaan.

Hän pysähtyi siinä silmänräpäyksessä ja nosti kätensä pysähtymismerkiksi Lolalle.

Heidän edessään heinien ja hetteikön seassa oli jokin epäselvä, kaareva hahmo. Kenties puunrunko käkkyräisine oksineen. Vaikka Gunni liikutteli valoa edestakaisin, hahmoa oli mahdotonta nähdä kunnolla.

”Mikä se on?” Lola kysyi.

Gunni kuuli Lolan äänestä, että tämä alkoi taas hätääntyä.

”Pysy tässä”, hän komensi.

Kohdistamatta valoa suoraan hahmoon hän jatkoi räppimistä eteenpäin märän heinikon läpi. Joka kerta, kun hän laski jalkansa maahan, se upposi hetteikköön, ja hänen oli kiskaittava se irti päästäkseen eteenpäin.

Gunni oli vain muutaman metrin päässä maassa makaavasta hahmosta, kun hän pysähtyi tutkimaan sitä taskulampullaan. Metrin pituinen hahmo oli suurimmaksi osaksi mudan peitossa. Vasta nähdessään vaaleat hiukset Gunni tajusi, mikä tuo hahmo oli.

”Robin!” Lola kirkaisi.

Nyt nimi kuulosti viiltävämmältä kuin aiemmin, ja metsä vastasi siihen hiljaisuudella.

”Pysy siellä!” Gunni käski.

Lola ei kuitenkaan kuunnellut. Hän ryntäsi suoraan Gunnin ohi ja pudottautui polvilleen sammalikkoon. Hänen kirkaisunsa säikäytti linnut, ja ne pyrähtivät puiden oksilta lentoon.

Gunni pystyi ajattelemaan vain sitä, ettei hänen pitäisi olla täällä. Hänen vanhempansa olivat olleet koko ajan oikeassa: häntä ei ollut tarkoitettu tähän ammattiin.

Lola kaivoi liejua, kunnes sai poikansa pään käsiinsä. Kun hän veti Robinin elottoman ruumiin rintaansa vasten, hänen kalpeilta kasvoiltaan paistoi suru.

Gunni näki Lolan katseen taskulampun valossa, mutta ei kyennyt kohtaamaan äidin pohjatonta epätoivoa.

”Sano, ettei se ole totta!” Lola parkui.

Gunni pudisti päätään. ”Se ei ole totta.”

Siltä se tuntui. Se ei voinut olla totta. Se ei saanut olla totta.

Ja sitten ensimmäistä kertaa kymmeneen vuoteen Gunni teki jotain, mitä ei olisi uskonut tekevänsä enää koskaan. Hän sulki silmänsä, käänsi kasvonsa taivasta kohti ja rukoili.

Seuraavana aamuna Gunni pukeutui univormuunsa Trelleborgin Västergatanilla sijaitsevalla uudenaikaisella poliisiasemalla. Hän oli maannut neljä tuntia vuoteessa, eikä ollut saanut nukuksi juuri yhtään.

Työ poliisina ei ollut sujunut niin kuin Gunni oli alkujaan kuvitellut. Hänen ammatinvalintansa oli epäilemättä osa eräänlaista vapautumisen prosessia, mutta ennen kaikkea hän oli halunnut ryhtyä poliisiksi palvellakseen totuutta ja oikeutta. Toki hänestä oli hyötyäkin, olihan poliisin työ tärkeää. Mutta ehkä hänellä oli ollut naiivi käsitys siitä, kuinka paljon yksittäinen poliisi todella voisi vaikuttaa asioihin?

Gunni puki ylleen vyönsä, asetti virka-aseensa paikoilleen ja lähti kävelemään aamun käskynjakoon, kun joku huusi hänen peräänsä.

”Etkö sinä olekin Hilding? Olisiko sinulla hetki aikaa?”

Hänen takanaan seisoivat solmioon ja takkiin pukeutunut komisario Valter Roos. Roos oli suhteellisen uusi talossa, ylikomisario Sjölinin palkkaamista viimeisin, paljon kehuttu rikosyksikön tähtitulokas. Mitä komisario voisi haluta hänestä?

”Kuulin, että sinä olit se, joka löysi pojan Gabeljungista”, Roos aloitti.

”Juu, kyllä vain, aivan oikein.”

Valter Roos suki kädellään mustia hiuksiaan. Hänellä oli päivettynyt iho, täyteläiset huulet ja kirkkaan vihreät silmät.

Kun Valter oli aloittanut viime talvena rikosyksikön johtajana, Gunni oli aluksi luullut häntä espanjalaiseksi tai italialaiseksi.

”Me tutkintaryhmässä haluaisimme esittää sinulle muutama kysymyksen”, Roos ilmoitti ja pyysi Gunnia seuraamaan perässään rikososastolle.

Tuntui oudolta astua sisään tuon lähes myyttisen rikosryhmän tiloihin, joissa tutkittiin poliisipiirin vakavimpia rikoksia.

”Tässä on Hilding”, Valter Roos esitteli hänet, kun he astuivat kokoushuoneeseen, jossa oli mäntykalusteet ja loisteputkivalot katossa. ”Ja tämä on ylikonstaapeli Sjölin.

Gunni tunsu hyvin Inga Sjölinin, entisen poliisipäällikön tyttären, joka oli ensimmäinen Trelleborgin rikostutkinnassa työskentelevä nainen. Sjölin heilautti vaaleaa tukkaansa ja hymyili. Hänen hammasrivistöllään olisi päässyt mihin tahansa hammastahnamainokseen.

”Ja tuo tuolla on komisario Malmsten”, Valter jatkoi.

Mokkanahkatakkiin pukeutunut ohuthiuksinen mies nyökäsi. Hasse Malmsten oli Trelleborgin poliisipiirissä jonkinlainen instituutio, joten hän luultavasti oletti, että Gunnilla oli hänestä jo selvä näkemys. Ja olihan Gunni toki kuullut kaikki mahdolliset juorut.

”Sinä siis löysit sen pojan metsästä?” Hasse napautti ruttuisesta punaisesta Prince-askista esille savukkeen. ”Pitääkö paikansa, että puhuit vanhempien kanssa?”

”Kuinka niin?” Gunni huomasi istuvansa hieman kumarassa ja kohensi ryhtiään.

”Mitä isä sanoi?” Hasse kysyi.

”Isäpuoli”, korjasi Valter Roos, joka seisoi yhä paikoillaan pöydän päässä Gunnin vieressä. ”Tony Jönsson ei ole Robin Falkin biologinen isä.”

”Ei niin, aivan totta.” Hasse sytytti savukkeen ja hönkäisi harmaanmustaa savua ulos sieraimistaan. ”Hän on tosiaan isäpuoli.”

”Pitääkö sinun taas sauhutella?” Inga Sjölin huomautti ja yskäisi teatraalisesti. ”Tuo on jo kolmas savuke tunnin sisällä.”

Hasse tuhahti hänelle. ”Sinun pitäisi hakea töihin Socialstyrelseniin. Hemmetin terveysfasistit. Kohta ei saa varmaan enää polttaa edes pubissa.”

Hän vetäisi kolme nopeaa henkosta niin, että savukkeen pää hehkui punaisena, puhalsi ulos jättimäisen savupilven ja kumartui tumppaamaan tupakkansa pöydällä olevaan täpötäyteen tuhkakuppiin.

”No... millainen isäpuoli oli?” Hasse kysyi ja mulkoili Gunnia, ikään kuin olisi ollut tämän syy, ettei hän ollut saanut nikotiininhimoaan tyydytettyä.

”Juttelin enimmäkseen äidin kanssa. Kävelimme metsään ja jatkoimme kohti suota. Ajattelin, että jos jotain olisi tapahtunut, se olisi ehkä tapahtunut siellä. Suomaasto on petollista. Joskus sitä luulee, että maaperä on tukeva, mutta yhtäkkiä jalka uppoaakin puolen metrin syvyyteen.”

Hasse Malmsten tuijotti häntä. ”Mistä sinä tiedät kaiken tuon?”

”En asu kovin kaukana Gabeljungista”, Gunni selitti.

Hän toivoi välttävänsä lisäkysymykset juuri tästä asiasta. Tietenkin hänen olisi pitänyt muuttaa jo kauan sitten. Hän oli käynyt Malmössä parissakin asuntoesittelyssä, mutta sitten se kaikki oli vain jäänyt. Ehkä hänellä oli vain ollut liian hyvät oltavat tätinsä maatilalla. Eikä vähiten siksi, että hän oli saanut viettää siellä aikaa Stjärnan kanssa.

”Miten isäpuoli reagoi, kun löysit Robinin?” Inga Sjölin kysyi.

Inga oli timmissä kunnossa ja hyvännäköinen. Kaikki tuntuivat ajattelevan, että hän oli saanut työpaikan rikospoliisista

siksi, että oli entisen poliisipäällikön tytär – paitsi Gunni, joka oli ollut kiinnostunut Ingasta ja ihaillut tätä siitä lähtien, kun tämä oli liittynyt poliisivoimiin.

”Kuten jo sanoin, keskityin lähinnä äitiin.” Gunni näki mielessään Lola Falkin surun murtamat kasvot. Hän ei voisi koskaan unohtaa äidin sydäntäsärkeviä parahduksia tämän löydettyä poikansa. ”Halasin häntä. Yritin olla hänen tukenaan.” Se oli tuntunut täysin toivottomalta. ”Mitä sellaisessa tilanteessa voisi tehdä?”

”Eikö isäpuoli ollut siellä?” Hasse tiedusteli. ”Mitä hän teki lohduttaakseen äitiä?”

Tilanne palasi välähdyksenomaisesti Gunnin mieleen, ja hän värähti. Hän näki sielunsa silmin Robin Falkin, joka oli maannut vatsallaan kylmässä suossa ja jonka riistetty tulevaisuus ja pirstaleiksi lyödyt unelmat olivat haihtuneet paljaiden puunrunkojen ympärillä leijuvaan sumuun. Minne isäpuoli oli mennyt?

Hän kääntyi Valter Roosin puoleen kysyvän näköisenä. ”Kuolema ei tainnut olla onnettomuus?”

Valter pudisti päätään. ”Todennäköisesti Robin kuoli hukku-malla. Mutta hän oli saanut myös pahoja ruhjeita takaraivoon kohdistuneesta tylpän esineen iskusta.”

Ajatus oli tyrmistyttävä. Robin Falkhan oli ollut vain vian lapsi.

Kuka pystyisi tekemään moista?

”Haluaisin, että tulet mukaani Gabeljungiin”, Inga Sjölin sanoi.

”Minäkö?” Gunni ei ymmärtänyt, mitä Inga ajoi takaa.

”Paikallistuntemuksesi voi osoittautua korvaamattomaksi.”

Inga asetti jalkansa ristiin ja katsoi vuorotellen Valteria ja Hassea. ”Sitä paitsi olisi mukavaa saada välillä työpari, joka ei polta kuin korsteeni tai sotke vessaa kuseksimalla seisaaltaan.”

Tuntui epätodelliselta istua Inga Sjölinin vieressä autossa matkalla Gabeljungiin. Gunni mietti, mistä aiheista osaisi ehkä jutustella. Hän inhosi tällaisia sosiaalisia tilanteita. Gunni ei ollut koskaan osannut oikein turista niitä näitä vieraiden ihmisten kanssa ja pelkäsi vaikuttavansa oudolta ja kömpelöltä. Eläinten seurassa oli paljon helpompaa.

”Miksi sinä asut täällä?” Inga kysyi. ”Tämähän on pahimman laatuinen peräkylä.”

”Minulla on hevonen.”

Hänen poskiaan kuumotti. Hän ajatteli vaikuttavansa *Dirty Dancing* -elokuvan ”Babyta”, joka möläytti: *Minulla oli vesimeloni*.

”Hevonen?” Inga sanoi. ”Ryöstäjät ja murhaajat kelpuutan, mutta niitä nelijalkaisia hirviöitä en halua lähelleni, ei kiitos.”

Gunni nauroi hämillään. ”Ei Stjärna ole mikään hirviö.” Ja sitten häntä nolotti entistä enemmän.

”Etkö kaipaa kaupunkia yhtään?” Inga kysyi. ”Sykettä? Yöelämää? Et taida olla vielä edes kolmekymppinen?”

Hän irrotti toisen kätensä ratista korjaillakseen kirkkaanpunaista huulipunaansa.

”Olen kaksikymmentäseitsemän”, Gunni tarkensi.

Ingan ikää oli vaikeampi arvata. Hän ei näyttänyt päivääkään yli kolmekymppiseltä, mutta hänessä oli itsevarmuutta, jollaista on yleensä vain pidemmän elämäkokemuksen kartuttaneilla ihmisillä.

”En taida olla innostunut yöelämästä.” Gunnista itsestäänkin hänen vastauksensa kuulosti tylsältä. Toissaviikolla hänen tätinsä oli kuvaillut häntä ”maailman nuorimmaksi eläkeläiseksi”.

”Ymmärrän kyllä”, Inga sanoi.

Mahtoiko hän kuitenkaan ymmärtää? Tällä haavaa Gunnilla oli elämässään lähinnä työnsä ja hevosensa. Hän vietti vapaaillat tallilla Stjärnan seurassa tai lueskelemalla vuoteessaan jotain Virginia Andrews sin romaania.

Poliisikoulutuksensa aikana hän oli viettänyt paljon aikaa kahden smoolantilaisen tytön kanssa. He olivat kaikki olleet samanikäisiä ja tulleet hyvin toimeen keskenään. Nuo tytöt olivat kuitenkin kernaasti parjanneet toisiaan aina, kun jompikumpi heistä ei ollut paikalla. Gunni oli tajunnut, että he luultavasti puhuivat samalla tavalla hänestäkin selän takana ja yritti monien ponnistelujen jälkeen ottaa asian esille, mikä johti lopulta siihen, että hän itse joutui ulos porukasta. Sen jälkeen hänellä ei ollut oikeastaan ollut ystäviä.

”Tässä se on”, hän ilmoitti nyt ja osoitti kapeaa poistumistietä Gabeljungiin.

Inga ajoi hitaasti ryömimällä mäen ylös ja pysäköi auton tienvarteen, jossa oli neljän pienen talon ryhmä. Soratien toisella puolella asui Lola Falk, joka oli juuri menettänyt poikansa, ja vieressä se perhe, jonka pojat olivat leikkineet metsässä Robinin kanssa. Tien toisella puolella kohosi kaksi hieman suurempaa taloa. Mineriiattikattojen yllä päilyi mustia pilviä, ja jostain kaukaa kuului kukon kiekaisuja.

”Aloitetaan naapureista”, Inga sanoi ja työnsi portin auki. Se avautui narahtaen kauniiseen, vihreään puutarhaan, jonka läpi johti kivilaattapolku talon etuovelle.

Talossa asui nelikymppinen pariskunta, Allan ja Margareta Olsson. Gunnia ja Ingaa vastaan pelmahti hieman ummehtunut

tuoksu, kun Margareta johdatti heidät olohuoneeseen. Se oli puhdas ja siisti ja matala huone, jonka seinillä oli paljon taidetta.

”Se on aivan kamalaa.” Margareta tuijotti heitä tyhjin katsein. ”Pikku Robin. Mitä oikein tapahtui?”

Hänen miehensä Allan istui nojatuolissa ja näytti täysin murtuneelta.

”Meidän on esitettävä teille muutamia kysymyksiä”, Inga ilmoitti.

Gunni tunsu itsensä avuttomaksi ja tarpeettomaksi. Mitä ihmettä hän voisi tehdä täällä? Hän olisi halunnut vain halata näitä naapuriparkoja ja itkeskellä maailman pahuutta.

”Luuletteko, että se oli...” Margareta Olsson siristi silmiään. ”Onnettomuus se ei ainakaan ollut!”

Gunnin oli pakko kääntää katseensa pois päin. Automatkan aikana Inga oli tehnyt selväksi, etteivät he saisi paljastaa gabeljungilaisille naapureille mitään yksityiskohtia Robinin kuolemasta.

”Siitä on vielä liian aikaista sanoa mitään.” Ingalla oli vaikeuttava kyky esiintyä ammattimaisesti kauheista tapahtumista huolimatta. Hän kääntyi nojatuolissa istuvan Allanin puoleen. ”Oletteko te läheisiä Robinin perheen kanssa?”

Allan Olsson räpytteli muutaman kerran silmiään. Hän oli pitkä, luultavasti satayhdeksänkymmentäsenttinen, mutta nyt hän istui kumarassa, hartiat kyyryssä. Hänen hiusmallinsa oli kuin tšekkiläisellä jääkiekkoilijalla: paljas otsa ja pitkät takatukka.

”Olemme naapureita”, hän vastasi. ”Tony ja minä olemme tunteneet toisemme koko ikämme. Kasvoimme täällä.”

”Naapuruudesta tulee vähän erityislaatuista, kun asutaan näin kaukana ihmisten ilmoilta”, Margareta sanoi katsellen ulos ikkunasta. ”Robin, Daniel ja Dennis pyöräilivät usein meille.

Meillä oli aiemmin koira, jonka kanssa he tykkäsivät leikkiä. Joskus annoimme heidän ulkoiluttaakin sitä.”

”Täällä ei ole sellaista kuin kaupungissa”, Allan sanoi. ”Lapset leikkivät ulkona luonnossa. Täällä kun ei ole mitään sellaisia vapaa-aikakeskuksia tai muuta vastaavaa.”

”En usko, että Robin viihtyi kaupungissa.” Margareta piti lyhyen tauon. Hänen katseensa oli kolkko. ”Hänen isänsä ei välittänyt hänestä. Ja siksi hän päätyi tänne maaseudulle.”

”Kauanko Robin ja hänen äitinsä ovat asuneet täällä?” Inga kysyi Allanilta, mutta tämä vain tuijotti lattiaa. Hetken kuluttua Margareta vastasi.

”Lola muutti tänne kolme vuotta sitten. Robin taisi olla silloin suunnilleen viisivuotias. Kaikki tapahtui hyvin nopeasti. Luulen, että Lola odotti jo Filipiä siinä vaiheessa, kun he tulivat tänne.”

Samalla kun Gunni kuunteli toisella korvallaan Margaretan vastausta, hän yritti muotoilla kysymystä päässään. Ellei hän keksisi mitään järkevää kysyttävää, tämä olisi mitä luultavimmin paitsi ensimmäinen myös viimeinen kerta, kun hän saisi lähteä Inga Sjölinin kanssa tutkintakeikalle.

”Mitä te teette työksenne?” Sanat tuntuivat vain lipsahtavan ulos hänen suustaan. Hän ei uskaltanut katsoa Ingaan.

”Meillä on oma tietokonealan yritys.” Margareta Olsson painoi käden miehensä olkapäälle. ”Allan hoitaa kaikki tietokonehommat. Minä vastailen puhelimeen ja huolehdin raha-asioista.”

Allan mutisi jotain, mistä ei saanut selvää. Hän heilutteli varpaitaan lakkaamatta.

”Meillä on toimisto yläkerrassa”, Margareta selitti.

Inga huokaisi. Hän luultavasti ajatteli, että he tuhlasivat nyt aikaa epäolennaisiin asioihin.